

423736, Татар Суксуы авылы,
Гагарин урамы
1 б нче йорт. Тел. 3-44-60

423736, село Татарские Суксы,
ул. Гагарина,
дом 1 б. Тел. 3-44-60

ПОСТАНОВЛЕНИЕ
"09" апрель 2020 ел

КАРАР
№14

**«Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының» Татар Суксуы авыл
жирлеге "муниципаль берәмлегенә транспорт инфраструктурасы системасын
2020-2024 елларга һәм перспектива белән 2030 елга кадәр комплекслы үстерү
программасын раслау турында"»**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, 29.12 номерлы Федераль закон нигезендә. № 456-ФЗ «Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында», 25.12.2015 ел, № 1440 Россия Федерациясе Хөкүмәте Карары белән «жирлекләренә, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне раслау турында», Татарстан Республикасы Президенты Р.Н. Миңнехановның 2016 елның 6 июнендәге 32661-МР номерлы «муниципаль берәмлекләренә транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында», күрсәтмәсе буенча Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Татар Суксуы авыл жирлеге башкарма комитеты

Карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Татар Суксуы авыл жирлегенә 2020-2024 елларга һәм перспектива белән 2030 елга кадәр транспорт инфраструктурасы системасын комплекслы үстерү программасын расларга.
2. Әлеге карарны Актаныш муниципаль районының Киров авыл жирлегенә рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотам.

Татар Суксуы авыл жирлеге
башкарма комитеты житәкчесе

Хамматуллина
Г.Г.Хамматуллина

**Транспорт инфраструктурасын комплекслы үстерү
Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының «Татар Суыксу авыл
жирлеген» муниципаль берәмлеген
2020-2024 ел чорына һәм перспективасы белән
2030 елга кадәр программасы**

**Татар Суыксу авылы
2020 ел**

ПАСПОРТ

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ТАТАР СУКСУЫ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ 2024 ЕЛГА КАДӘР ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ СИСТЕМАЛАРЫН КОМПЛЕКСЛЫ ҮСТЕРҮ ПРОГРАММАСЫ

Исем

2024 елга кадәр Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Татар Суыксу авыл җирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы

Проектның инициаторы (муниципаль заказчы)

Актаныш муниципаль районы Татар Суыксу авыл җирлеге башкарма комитеты

Программаның урнашу урыны

Россия, Татарстан Республикасы, Актаныш муниципаль районы, Татар Суыксу авыл җирлеге

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Татар Суыксу авыл җирлегенең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасы түбәндәге документлар нигезендә эшләнгән;

- 29.12. Федераль закон нигезендә. 2014 елның 456-ФЗ номерлы « Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында»;

- Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 25.12.2015 ел, № 1440 карары белән расланган җирлекләрнең, шәһәр округларының транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программаларына карата таләпләрне раслау турында»;

- Татарстан Республикасы Президенты Р. Н.Миңнехановның «муниципаль берәмлекләрнең транспорт инфраструктурасы системаларын комплекслы үстерү программасын эшләү турында» 2016 елның 6 июнендәге 326661-МР номерлы күрсәтмәсе.

Программа транспорт инфраструктурасын булдыру һәм үстерү, әлеге системаларның ышанычлылыгын арттыру, Актаныш муниципаль районының Татар Суыксу авыл җирлегендә кешеләр яшәү өчен уңайлы һәм куркынычсыз шартлар тәэмин итү буенча беренчел чараларны үз эченә ала.

ГОМУМИ МӘГЪЛҮМАТ

Татар Суыксу авыл җирлеге Актаныш муниципаль районының төньяк өлешендә, ТР төньяк-көнчыгыш өлешендә урнашкан. Татар Суыксу авыл җирлеге Удмурт Республикасы, төньяк-көнчыгыш яктан Татар Ямалы һәм Чалманарат авыл җирлекләре белән, көнчыгыш яктан Такталачык авыл җирлеге белән, көньяк-көнчыгыштан Иске Кормаш авыл җирлеге белән, Көнъяк яктан Өтәс авыл җирлеге белән, көньяк-

көнбатыштан Күжәкә авыл җирлеге белән, көнбатыш яктан Минзәлә муниципаль районы белән чиктәш.

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районының Татар Суксуы авыл җирлеге составына Татар Суксуы, Мари-Суксы, Карт, Яңа Кормаш, Түбән карач, Югары карач авыллары керә.

Татар Суыксуы авыл җирлегенең административ үзәгеннән район үзәгенә кадәр 35 км, республика үзәгенә кадәр (Казан) – 350 км.

Татар Суыксуы авыл җирлегендә 2020 елның 1 гыйнварына 1614 кеше яши.

Муниципаль берәмлекләр киселешендә Актаныш районы халкының санын бүлү.

Актаныш районы урбанчылыкның уртача дәрәжәсе белән характерлана – бу өлешкә 50% ка якин авыл җирлекләре халкы керә. Татар Суыксуы авыл җирлеге районда халык саны буенча сигезенче урында. Муниципаль берәмлек җирләренең гомуми мәйданы-28570 га, халык тыгызлыгы-5,3 кеше/км². Бу күрсәткечләр район буенча күрсәткечләрдән артмый, тыгызлыгы 14,7 кеше/км².

Транспорт комплексы Тышкы транспорт

Авил жирлеге территориясендә тышкы транспорт бер төр-Автомобиль транспорты белән тәкъдим ителгән. Торак пунктта тышкы транспорт зур күләмдә түгел.

Тышкы транспорт жирлекнең район һәм республика үзәкләре һәм күрше муниципаль берәмлекләр белән элемтәсә ягыннан зур әһәмияткә ия. Жирлек белән янәшә генә төбәк әһәмиятендәге бер автомобиль юлы уза.

Төбәк әһәмиятендәге 16К-0176 автомобиль юлы Татар Суксуы авыл жирлеген үзәк буенча кисеп үтә.

16К-0161 автомобиль юлы дүртенче техник категориягә керә. Актаныш районының Татар Суксуы авыл жирлеге чикләрендә автомобиль юлының озынлыгы 9 км чамасы тәшкил итә.

Төбәк әһәмиятендәге 16К-0158 автомобиль юлы Татар Суксуы авыл жирлеген көньяк-көнчыгыш өлешендә кисеп үтә.

16К-0158 автомобиль юлы дүртенче техник категориягә керә. Актаныш районының Татар Суксуы авыл жирлеге чикләрендә автомобиль юлының озынлыгы 8 км чамасы тәшкил итә.

Шулай итеп, Тышкы транспортны үстерү буенча программа чаралары түбәндәгечә булачак:

1. *Муниципаль берәмлекнең жирле әһәмияттәге автомобиль юлларын тәзү һәм реконструкцияләү буенча чараларны территориаль планлаштыруда исәпкә алу (бөтен чор).*

2. *Автомобиль юлларын перспективалы тәзү коридорларын резервлауны тәэмин итү (бөтен чор буе).*

3. *Муниципаль берәмлек чикләрендә федераль һәм төбәк әһәмиятендәге автомобиль юлларын үстерү өчен жир кишәрлекләре бүлеп бирүдә ярдәм күрсәтү (бөтен чор).*

4. *Федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль юлларының бүлеп бирелгән полосаларынан һәм сак зоналарынан файдалану режимын саклауны тәэмин итү (бөтен чор).*

Жәмәгать транспорты

Транспорт-икътисадның барлык тармакларының һәм халыкның йөк һәм пассажирлар йөртүгә булган ихтыяжын канәгатьләндерә торган, житештерүчеләр һәм кулланучылар арасында төрле продукция төрләрен күчерә торган, халыкка һәркем өчен мөмкин булган транспорт хезмәте күрсәтә торган мөһим состав өлеше. Транспортның тотрыклы һәм нәтижәле эшләве халыкның ташуларга булган ихтыяжын тулысынча канәгатьләндерү һәм жирлектәге барлык предприятиеләрнең уңышлы эшләве өчен кирәкле шарт булып тора.

Жирлектәге пассажир транспортының төп һәм бердәнбер төре булып машиналар

тора. Авыл жирлеге территориясе буенча автотранспорт маршрутлары узмый.

Татар Суыксу авыл жирлеге территориясендә автотранспорт предприятиеләре юк.

Жирлектә максатчан хәрәкәтләрнең күбесе шәхси автотранспортка һәм жәяүлеләр юлына туры килә.

Урам-юл челтәре

Урам-юл челтәре торак пунктларның транспорт, инженерлык һәм социаль инфраструктурасының төп элементы булып тора. Жирлекнең комплекслы үсешендә юл челтәрен һәм инфраструктура объектларын үстерү социаль әһәмиятле мәсьәләләрнең берсе булып тора.

Татар Суыксу авыл жирлегендә автомобиль юлларының 1/10 өлеше вак таш жәюгә ия.

Татар Суыксу авылы

Гагарин урамы көньяк-көнбатыш өлешендә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак участкалары зонасы, кибет, мәчет, мөктәп, балалар бакчасы, табиб амбулаториясе, мәдәният йорты урнашкан. Урамның озынлыгы 1,9 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

Үзәк урамы көнбатыш өлешендә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Әлеге урамда шәхси торак сектор, кибет урнашкан. Урамның озынлыгы 1,7 км, Кызыл линияләрдә юл йөрү өлешенең киңлеге 6м тәшкил итә.

Совет урамы көньяк-көнбатыш өлешендә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Әлеге урамда шәхси торак сектор урнашкан. Урамның озынлыгы 0,5 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

Көнчыгыш урамы төньяк өлешендә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы-0,95 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге-6м.

Б. Дәүләтов урамы Үзәк юнәлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы 1,6 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

Яшьләр урамы көньяк-көнчыгыш юнәлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы 1,2 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

с. Гыйльманов урамы көньяк-көнчыгыш юнәлештә бара. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы

урнашкан. Урамның озынлыгы 1,25 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөрү өлешенең киңлеге 6м.

Ленин урамы үзәк өлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы 1,4 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

Мари-Суксы авылы

Үзәк урамы кәнбатыш өлешендә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Әлеге урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы, кибет урнашкан. Урамның озынлыгы 1,8 км, Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м тәшкил итә.

Мәктәп урамы төньяк-көнчыгыш юнәлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Әлеге урамда шәхси торак участкалары зонасы, балалар бакчасы, мәктәп урнашкан. Урамның озынлыгы-0,7 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

Колхоз урамы төньяк-көнчыгыш юнәлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы 0,9 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

Пионер урамы үзәк өлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы-0,6 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге-6м.

К. Маркс урамы үзәк өлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы 1,0 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

Садовая урамы төньяк-көнбатыш өлешендә бара. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы 1,0 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 6м.

Түбән карач авылы

Үзәк урам үзәк юнәлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы-0,7 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөри торган өлешенең киңлеге 5-6м.

Югары карач авылы

Үзәк урам үзәк юнәлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы-0,7 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йәри торган өлешенәң киңлегә 5-6м.

Яңа Кормаш авылы

Үзәк урамы көнбатыш өлешендә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Әлегә урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы, кибет, мәчет урнашкан. Урамның озынлыгы 1,4 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йәри торган өлешенәң киңлегә 6м.

1 Май урамы көнчыгыш юнәлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Әлегә урамда шәхси торак участкалары зонасы, балалар бакчасы, мәктәп, ФАП, кибет урнашкан. Урамның озынлыгы 1,25 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөрү өлешенәң киңлегә 6м.

Гагарин урамы төньяк-көнбатыш юнәлештә бара. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы-0,6 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йәри торган өлешенәң киңлегә-6м.

Карт авылы

Үзәк урамы көнбатыш өлешендә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Әлегә урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы, кибет, авыл клубы урнашкан. Урамның озынлыгы 1,5 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йәри торган өлешенәң киңлегә 5-6 км тәшкил итә.

Г. Тукай урамы үзәк өлешендә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы 1,1 км. Кызыл линияләрдә урамның машиналар йөрү өлешенәң киңлегә 5-6 км тәшкил итә.

Ленин урамы төньяк-көнчыгыш юнәлештә уза. Жирле әһәмияттәге автомобиль юлы булып тора. Күрсәтелгән урамда шәхси торак кишәрлекләре зонасы урнашкан. Урамның озынлыгы-0,75 км, Кызыл линияләрдә урамның машиналар йәри торган өлешенәң киңлегә 5-6 км тәшкил итә.

Урам-юл челтәре характеристикасы Татар Суыксу авыл жирлегә Актаныш муниципаль районы

№ п/п	Урамның исеме	Озынлыгы, м	Машиналар йөрү өлешенәң киңлегә , м	Урамда урнашкан объектлар
	Татар Суыксу авылы			

1.	ул. Гагарина	1900	6	- шәхси торак сектор.; - кибет; - мәчет; - мәктәп; - әйе. бакча; - табиб амбулаториясе; - СДК
2.	ул. Центральная	1700	6	- шәхси торак секторы; - кибет;
3.	ул. Советская	500	6	- шәхси торак секторы;
4.	ул. Восточная	950	6	- шәхси торак секторы;
5.	ул. Б. Давлетова	1600	6	- шәхси торак секторы;
6.	ул. Молодежная	1200	6	-- шәхси торак секторы;
7.	ул. С. Гильманова	1250	6	- шәхси торак секторы
8.	ул. Ленина	1400	6	- шәхси торак секторы - мәчет
с. Мари-Суксы				
1.	ул. Центральная	1800	6	-магазин; - шәхси торак секторы
2.	ул. Школьная	700	6	- мәктәп; - дет.сад; - шәхси торак секторы
3.	ул. Колхозная	900	6	- шәхси торак секторы

4.	ул. Пионерская	600	6	- шәхси торак секторы
5.	ул. К. Маркса	1000	6	- шәхси торак секторы
6.	ул. Садовая	700	6	- шәхси торак секторы
д. Нижнее Карачево				
1.	ул. Центральная	700	5-6	- шәхси торак секторы
д. Верхнее Карачево				
1.	ул. Центральная	700	5-6	- шәхси торак секторы
с. Новое Курмашево				
1.	ул. Центральная	1400	6	шәхси торак секторы магазин; мечет;
2.	ул. 1 мая	1250	6	- шәхси торак секторы; - магазин; - мектеп; - дет.сад; - ФАП;
3.	ул. Гагарина	600	6	- шәхси торак секторы;
д. Картово				
1.	ул. Центральная	1500	5-6	шәхси торак секторы; магазин; авыл клубы;
2.	ул. 1 мая	1250	5-6	- шәхси торак секторы;

3.	ул. Гагарина	600	5-6	шәхси торак секторы;

Транспорт комплексын үстерү өстенлекләре

Муниципаль берәмлекнең транспорт комплексы үсешенең төп приоритетлары булырга тиеш:

беренче чиратта (2020 ел.):

* төп урамнарны проект профильләренә җиткерү максаты белән киңәйтү;

• гамәлдәге урам-юл челтәрен ремонтлау һәм реконструкцияләү;

* авыл җирлеге территориясендә урам-юл челтәре төзү; исәп-хисап чорына (2020-24г.):

* Актаныш муниципаль районының транспорт комплексына алга таба интеграция

* җирлекнең аерым торак пунктларында архитектура-планлаштыру чаралары белән бергә хәл ителә торган урам-юл челтәрен тәртипкә салу • ;

Муниципаль берәмлек территориясендә транспорт үсеше хакимиятнең төрле дәрәжәләрендәге: федераль, региональ, муниципаль дәрәжәләрдәге уртак көчләргә юнәлдерелгән комплекслы якин килү нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Авил җирлегенең транспорт системасы үсешен планлаштырганда район һәм тулаем төбәк транспорт системасының перспективалы үсешен исәпкә алырга кирәк. Авил җирлегенең транспорт системасы төбәкнең транспорт системасы элементы булып тора, шуңа күрә территориядә транспорт инфраструктурасын оптимальләштерү белән бәйле барлык мәсьәләләрне хәл итү бары тик муниципаль берәмлекнең җирле үзидарә органнары вәкаләтләре кысаларында гына хәл ителә алмый. Транспорт инфраструктурасын үстерү буенча өлеге тәкъдимнәрне төрле дәрәжәдәге бюджетлар катнашында тормышка ашыру күздә тотыла. Җирле үзидарә органнарының бурычлары булып дөүләт хакимияте һәм җирле үзидарә органнарының үзара хезмәттәшлеген тәэмин итү буенча оештыру чаралары, Актаныш районы җирле үзидарә органнары һәм Татарстан Республикасы дөүләт хакимияте органнары өчен транспорт инфраструктурасын үстерү буенча инициативалы тәкъдимнәр әзерләү тора.

Федераль дәрәжәдә транспорт инфраструктурасын үстерүнең төп юнәлешләре РФ Хөкүмәтенең 2008 елның 22 ноябрәндәге 1734-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган Россия Федерациясенең транспорт стратегиясе тарафыннан билгеләнгән.

Транспорт стратегиясе нигезендә транспорт системасын үстерүнең стратегик максаты-икътисадның һәм җәмгыятьнең инновацион социаль юнәлешле үсеше ихтыяжларын канәгатьләндерү.

Конкурентлыкка сәләтле транспорт системасын булдыру өчен 3 төп өлеш кирәк:

* конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре;

• югары җитештерүчәнлекле куркынычсыз транспорт инфраструктурасы;

- транспорт чаралары, алар кирек шул дәрәжәдә, анда алар тәэмин итәчәк конкурентлыкка сәләтле югары сыйфатлы транспорт хезмәтләре.

Актаныш районы Татар Сукусуы авыл җирлегенең санын муниципаль берәмлекләр киселешендә бүлү.

Актаныш районы урбанчылыкның уртача дәрәжәсә белән характерлана – бу өлешкә 50% ка якын авыл җирлекләре халкы керә. Татар Суыксуы авыл җирлеге районда халык саны буенча 3 нче урында тора. Муниципаль берәмлек җирләренең гомуми мәйданы-28570 га, халык тыгызлыгы 5,6 кеше/км². Бу күрсәткечләр район буенча күрсәткечләрдән артмый, тыгызлыгы 14,7 кеше/км².

Объектның атамасы	урнашу урыны	сату вакыты
Җирле әһәмияттәге автомобиль юлларын паспортлаштыру һәм инвентаризацияләү үткөрү, бүлеп бирелгән полосаларны билгеләү, теркәү җир шөгыйльләнүче автодорогами җирле әһәмияттәге	Татарско-Суксинское сельское поселение	2020-2024
Техник инвентаризация автомобиль юлларында һәм җирлек урамнарында барлык инженерлык корылмаларының торышы, кирәкле реконструкция яки яңа төзелеш срокларын һәм күләмнәрен билгеләү	Татарско-Суксинское сельское поселение	2020-2024

Муниципаль берәмлекнең транспорт комплексын үстерү өлешендә чаралар булырга тиеш:

Торак пунктларда урамнарны этаплап төзү һәм реконструкцияләү буенча муниципаль максатчан программаны эшләү һәм кабул итү программа карарлары нигезендә.	Татарско-Суксинское сельское поселение	2020-2024
Автомобиль юллары классификациясе нигезендә җирле әһәмияттәге автомобиль юллары исемлеген раслау.	Татарско-Суксинское сельское поселение	2020-2024
Юл иминлеге буенча чаралар комплексын эшләү һәм тормышка ашыру территорияләрне планлаштыру буенча документация эшләү белән комплекста хәл ителә торган хәрәкәтләр	Татарско-Суксинское сельское поселение	2020-2024

Торак пунктларның урамнарына Реконструкция, ремонт, каты өслек урнаштыру	Татарско- Суксинское сельское поселение	2020-2024
Юлларны һәм тротуарларны комплекслы төзү	торак һәм сәнәгать төзелеше өчен яңа территорияләргә үзләштерү турында	перспектива
Тукталыш майданчыклары жиһазлары һәм жәмәгать транспорты өчен павильоннар урнаштыру	Татарско- Суксинское сельское поселение	2020-2024

Урам-юл челтәрен оптимальләштерү

Югарыда билгеләнгән өстенлекләргә туры китереп, авыл җирлегенең транспорт комплексы үсешенә өстенлекле юнәлешләре нигезендә, Программа нигезендә урам-юл челтәрен оптимальләштерү буенча түбәндәгеләр күздә тотыла. Программа тарафыннан магистраль урам-юл челтәре челтәрен нормативларга туры китерү буенча тәкъдимнәр бирелә.

Авыл торак пункты һәм авыл җирлеге чикләрендә урам челтәренең төп исәп-хисап параметрлары " шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү» темасына түгәрәк өстәл узды.

Урам-юл челтәрен төзү нигезенә авылның гамәлдәге һәм планлаштырыла торган районнары арасында элементләр санын арттыру һәм авылның урам-юл челтәрен төбәкнең автомобиль юллары системасына керту идеясе салынган.

Урамнарның иерархиясе дәрәжәсе нигезендә аларның һәрберсенең даими профиле үтәләргә тиеш.

Генераль план проектында торак пункт урамнарының һәм юлларының проектлана торган юнәлешләре китерелгән. Текст материаллары составында китерелгән Поперечные профильләр һәм чишелешләргә төп сызыгында китерелгән схемалары территорияне планлаштыру, юлларны проектлау буенча алга таба эшләр башкарганда регламентлаучы нигезләмәләр буларак карала һәм төгәлләштерелә ала. Машиналар йөрү өлешләренең киңлеген, чишелешләргә типлары һәм хәрәкәтнең төп юнәлешләре үзгәрешсез калырга тиеш. Муниципаль берәмлекнең комплекслы транспорт схемасын эзәрләгәндә, чишелешләргә бу поперечные профильләргә һәм схемалары төзәтелергә мөмкин.

Бистә урамнарының һәм юлларның классификациясе проектның график өлешендә («транспорт инфраструктурасын үстерү картасы», нигезләү материаллары) чагылыш тапкан. Попереч профильләргә маркировка шул ук схемага китерелгән.

Яңа торак төзелеше районнарында урамнарны һәм юлларны проектлаштырганда Кызыл линияләрдә урамнарның проект киңлеген сакларга кирәк, бу алга таба урамнарны киңәйтү максатыннан җир кишәрлекләрен алу һәм капитал төзелеш

объектларын сүтү буенча кыйммәтле чараларны тормышка ашырудан котылырга мөмкинлек бирәчәк. Проектлана торган урамнар шул рәвешле рельефка урнаштырылырга тиеш, бу норматив укуннарны үтәү таләбе үтәлсен өчен кирәк. Катлаулы геоморфологик факторлар булган шартларда төп урамнарны проектлауга һәм төзүгә аерым игътибар бирергә кирәк.

Татар Суыксу авыл җирлегенең урам-юл челтәрен оптимальләштерү

Программа белән Татар Суыксу авыл җирлеге территориясендә төп урамнар системасын булдыру тәкъдим ителә.

Төп урамнар торак пунктның планировкасы формалаштыра, алар буенча торак пунктның төрле өлешләре арасында төп элементләр, жәмәгать транспорты хәрәкәте гәмәлгә ашырыла.

Исәп-хисап чорына торак төзелешендә төп урамнар булачак:

- с. Гыйльманов урамы, Татар Суыксу авылы;
- Мәктәп урамы, Мари-Суыксу авылы;
- Үзәк урамы, Яңа Кормаш авылы.

Торак урамнар һәм юллар системасын тәртипкә салу, Кызыл линияләргә тигезләү, урамнарны яшелләндерү һәм яктырту системаларын булдыру тәкъдим ителә.

Торак пунктның төп урамнары өчен төзекләндерү, төзекләндерү, киңәйтү һ. б. чаралар беренче чиратта башкарыла.

Транспорт кую урыннарын оештыру һәм озак вакытлы саклау

Авыл җирлеге территориясендә автотранспортны саклау, нигездә, предприятие участкалары чикләрендә һәм җирлек халкының йорт яны участкаларында башкарыла.

Җирлектә гараж-төзелеш кооперативлары юк.

Алга таба, халыкның автомобиль йөртү дәрәжәсен арттыруны күздә тотып, жәмәгать билгеләнешендәге биналар янында автомобильләр кую урыннарын оештыруны күздә тотарга кирәк.

Торак урамнар һәм юллар системасын тәртипкә салу, Кызыл линияләргә тигезләү, урамнарны яшелләндерү һәм яктырту системаларын булдыру тәкъдим ителә.

Торак пунктның төп урамнары өчен төзекләндерү, төзекләндерү, киңәйтү һ. б. чаралар беренче чиратта башкарыла.

Алга таба, халыкның автомобиль йөртү дәрәжәсен арттыруны күздә тотып, жәмәгать билгеләнешендәге биналар янында автомобильләр кую урыннарын оештыруны күздә тотарга кирәк.

Ведомство һәм йөк автомобильләре җирлекнең коммуналь-склад һәм

агросәнәгать зонасында сакланыр дип көтелә. Халыкның жиңел автомобильләрен даими һәм вакытлыча саклау йорт яны участкалары чикләрендә күздә тотыла.

Әлеге бүлек буенча башкарылырга тиешле чаралар:

1. Ижтимагый әһәмияттәге биналарның проект сыйдырышлылыгы нигезендә аларны төзү өчен бирелә торган участкаларда кирәкле санда парковка урыннары булдыруның административ чаралары белән тәэмин итү (бөтен чор буена));

2. Хезмәт күрсәтү объектлары янында автостоянкалар төзү (бөтен чор);

3. Иң күп жәлеп ителә торган урыннарда жәмәгать тукталышларын оештыру (беренче чиратта-исәп-хисап вакыты—Создание системы пешеходных улиц. Обеспечение без барьерной среды для лиц с ограниченными возможностями

Экологик чиста мохитне саклау өчен, корреспонденция өчен кечкенә генә кисемтәләр булганда, торак пунктлар территорияләрендә жәяүлеләр урамнары системасы каралган.

Жирлек программасында халыкның аз мобиль төркемнәре өчен киртәләрсез мохит булдыру каралган. Бу максатта жәмәгать биналарын проектлаганда норматив тайпылышлар булган пандуслар, тротуарларның камилләштерелгән өслекләре һәм барьерсыз мохит булдыруга кертелгән барлык кирәкле таләпләр куелырга тиеш.

Әлеге бүлек буенча чаралар:

1. Күпчелек жәяүлеләр һәм хәрәкәтле урамнар системасын формалаштыру (исәп-хисап вакыты - перспектива);

2. Барьерлы мохит булдыру буенча (бөтен чор) төзүчеләрнең таләпләрне үтәүләрен административ чаралар белән тәэмин итү.